dosarul nr. 2-1513/25

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

20 martie 2026 or. Anenii Noi

Judecătoria Căușeni sediul Anenii Noi,
în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul – Andrei Mocanu,
grefier – Ecaterina Bargan,

examinând în şedinţă publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Galagan Rodica împotriva lui Rusu Dorin cu privire la modificarea cuantumului pensiei alimentare pentru întreţinere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,

a constatat

Argumentele participanţilor la proces:

La data de 09 decembrie 2025, avocatul Negru Olesea în interesele lui Galagan Rodica a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusu Dorin cu privire la modificarea cuantumului pensiei alimentare pentru întreţinerea copilului minor.

În motivarea cererii, reclamanta a indicat că, Galagan Rodica cu pîrîtul Rusu Dorin, sînt părinții copilului minor *****.

Prin hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi sediul Central din 04.11.2013 la dosar 2-872/2013, s-a admis cererea de chemare în judecată inaintată de către Galagan Rodica și s-a dispus desfacererea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor cu mama precum și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor Galagan (Rusu) Amelia în sumă bănească fixă în mărime de a cîte 1500 lei lunar, începînd cu data adresării în instanță și pînă la atingerea de către copil a vîrstei majoratului.

Reclamanta este angajată în cîmpul muncii, însă venitul său este unul insuficient pentru a acoperi toate cheltuielile cotidiene și întreținerea copilului minor.

Pensia de întreținere, stabilită pentru a fi achitată de către pîrît, cumulată veniturilor și aportului mamei la întreținerea copilului minor, sînt insuficiente pentru a asigura necesitățile copilului, pentru care motiv solicită de a modifica cuantumul pensiei de întreținere stabilit anterior.

Copilul este în creștere, este școlarizat, cheltuielile de întreținere a copilului au crescut și datorită stării social economice pe întreg teritoriul țării. Suma de 1500 lei este una derizorie, care nu acoperă real necesitățile copilului nici pentru cîteva zile.

Indică că, obligația de întreținere îi revine ambilor părinți, astfel încît consideră că, suma de cel puțin 5000 lei cu titlu de pensie de întreținere se justifică prin situația materială a părților precum și prin necesitățile minorului și susține că, suma pretinsă ar fi capabilă a satisface măcar parțial necesitățile copilului.

Reclamantul solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilite prin Hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 04.11.2013 în mărime de a cîte

1500 lei lunar pentru copilul Galagan Amelia, dispunîndu-se încasarea de la pîrîtul Rusu Dorin în beneficiul Galagan Rodica a pensiei pentru întreținerea copilului minor comun Galagan Amelia, născută la 16.09.2012 în suma bănească fixă în mărime de 5000 lei lunar, începînd cu data depunerii cererii și pînă la atingerea majoratului.

Avocatul reclamantei Negru Olesea în şedinţă de judecată a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată.

În ședința de judecată, pîrîtului Rusu Dorin nu s-a prezentat, deşi a fost legal citat, din care considerente instanţa de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanţei:

Audiind participanţii la proces, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrîndu-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră cererea de chemare în judecată urmează a fi admisă parţial, reieșind din următoarele considerente:

Conform art.74 alin.(1) Codul Familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copii minori şi copii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Articolul 58 Codul Familiei, prevede expres că, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de Codul Familiei, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Articolul 18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Astfel, reglementările menţionate arată că, conform legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor.

În şedinţă de judecată a fost confirmat cu certitudine faptul că, prin hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi sediul Central din 04.11.2013 la dosar 2-872/2013, s-a admis cererea de chemare în judecată inaintată de către Galagan Rodica și s-a dispus desfacererea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor cu mama, precum și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor Galagan (Rusu) Amelia în sumă bănească fixă în mărime de a cîte 1500 lei lunar, începînd cu data adresării în instanță și pînă la atingerea de către copil a vîrstei majoratului (f.d.8).

Potrivit art.74 alin.(3) Codul familiei, dacă părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

Conform art.76 alin.(1) Codul Familiei în cazurile când părintele care datorează întreţinerea copilului său are un salariu şi sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi sau alte venituri, precum şi alte cazuri, când din anumite motive încasarea pensiei de

întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi /sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75

Potrivit art.110 Codul Familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

În speţă, reprezentantul reclamantei avocatul Negru Olesea a solicitat modificarea pensiei de întreținere a copilului minor Galagan (Rusu) Amelia ce a fost stabilită prin hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi sediul Central nr. 2-872/2013 din 04.11.2013, indicînd că, veniturile și aportul mamei la întreținerea copilului minor nu poate acoperi toate cheltuielile care au crescut semnificativ.

La caz, reprezentantul reclamantei deși a declarat faptul că, veniturile reclamantei împreună cu suma achitată de pîrît în mărime de 1500 lei lunar, sînt insuficiente pentru a asigura necesitățile copilului, instanța de judecată apreciază afirmația invocată ca fiind una reală, or cuantumul pensiei de întreținere anterior stabilit în anul 2013, în mărime de 1500 lei lunar, nu mai corespunde actualelor condiții pentru întreținerea copilului minor.

La concluzia în cauză, instanța de judecată reține că, prin Hotărârea nr. 23 din 15.10.2024, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a admis excepția de neconstituționalitate privind textul „în cazurile și în modul stabilit de lege” din articolul 108 din Codul familiei, constatând o omisiune legislativă neconstituțională.

Potrivit acesteia, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a stabilit că pensiile de întreținere fixate în sumă fixă trebuie indexate, iar pînă la adoptarea unui mecanism special, se aplică coeficienții de indexare utilizați pentru pensiile din sistemul public reglementat de articolul 13 alin. (2) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Această omisiune de reglementare face ca pensia de întreținere a copilului minor în sumă fixă să rămînă aceeași, iar peste ani, valoarea acesteia să nu corespundă realităților economice și cerințelor de întreținere a copiilor.

La fel, Curtea Constituțională a reținut că pensia de întreținere pentru un copil minor stabilită în sumă fixă trebuie protejată de fluctuațiile monetare. Acest obiectiv poate fi realizat prin ajustarea pensiilor de întreținere la rata inflației sau la alte mecanisme care țin cont de evoluția prețurilor la produsele și serviciile de bază.

Potrivit art.108 alin.(1) Codul Familiei (în redacţia Legii nr.89 din 30.04.2025, în vigoare 20.06.2025), cuantumul pensiei de întreţinere stabilite de instanţa judecătorească într-o sumă bănească fixă constituie cel puţin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existenţă calculată pentru categoria de populaţie corespunzătoare pentru anul precedent de către Biroul Naţional de Statistică.

La concluzia modificării pensiei de întreținere a copilului minor în sensul majorării cuantumului acesteia, instanța de judecată reține că, la momentul actual, dacă s-ar aplica succesiv coeficienții de indexare utilizați pentru pensiile din sistemul public, pensia de întreținere de 1 500 lei stabilită în 2013 ar avea astăzi (anul 2026) o valoare

indexată de aproximativ între 3600 - 4000 lei lunar, menită să corespundă cerințelor și realităților economice.

Astfel, cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor stabilit în anul 2013 în valoare de 1500 lei lunar nu mai reprezintă la moment o garanție financiară oferită copilului comparativ cu diminuarea valorii pensiei stabilite din cauza inflației persistente, din care motiv, pensia stabilită anterior prin hotărîre de judecată devine ineficientă și nu-și realizează scopul inițial, fiind necesară de a o ajusta, pentru a reflecta rata inflației și să acopere nevoile reale de întreținere ale copilului minor.

Instanța de judecată reține că, reclamantul nu a prezentat probe care să detalieze și să cuantifice cheltuielile pretinse în sumă de 5000 de lei, inclusiv date privind condițiile concrete de trai, veniturile părților, eventuale prestații, actele școlare, costurile activităților suplimentare ori înscrisuri care să confirme cheltuielile invocate.

În același timp, instanța a reținut că nici din partea pîrîtului nu s-a administrat probe privind veniturile sale.

Astfel, pentru nu a admite un cuantum exagerat, ci de a determina un cuantum echilibrat, instanța a raportat pensia stabilită anterior la datele Biroului Național de Statistică privind minimul de existență, reținînd calculele estimative ale Biroului Național de Statistică, vizualizate pe pagina web: https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala__04%20NIV__NIV050/NIV050090.px/table/tableViewLayout2/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774 .

Astfel, potrivit acestor date, minimul de existență pe categoriile de populație pentru perioada anului 2025, pentru întreținerea unui copil în vîrstă de 7-17 ani constituie suma de 3179.90 lei, iar pentru semestrul I al anului 2025 – suma de 3233.40 lei, respectiv suma anterior stabilită de 1500 lei cu titlu de pensie de întreţinere lunară a copilului minor ***** nu mai corespunde nivelului minim de existenţă a acesteia şi necesită a fi majorat, dar nu mai puțin de 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existenţă calculată pentru categoria de populaţie corespunzătoare pentru anul precedent de către Biroul Naţional de Statistică.

Informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil, deși servește drept circumstanțe importante, instanța de judecată va ține cont și de dispozițiile art.58 alin.(1) și art.74 alin.(1) Codul familiei care prevăd că, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

De asemenea, art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, care prevede că, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

La caz, instanţa de judecată va ţine cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art.9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copilului al ambilor părinţi care nu se mai află în relaţie de căsătorie, precum şi de proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copil.

Instanța de judecată reține că pensia stabilită trebuie să corespundă nevoilor reale ale copilului, să respecte principiul echității și egalității în obligațiile parentale și să fie raportată la capacitatea contributivă a părintelui obligat la întreținere, prezumat apt de muncă, precum și să rămână proporțională cu scopul urmărit, și anume asigurarea unui nivel decent de trai pentru minor.

De asemenea, obligația legală de întreținere a copiilor minori este una prioritară și imperativă, derivată din articolele 74–76 din Codul familiei, iar situația materială a părintelui poate fi avută în vedere la individualizarea cuantumului, însă nu poate servi drept temei pentru reducerea obligației sub un nivel care să nu asigure nevoile reale ale copilului,.

Aceste repere sunt concordante cu obligația de a acorda prioritate interesului superior al copilului, potrivit Convenției cu privire la drepturile copilului.

În aceste circumstanțe, în vederea apărării și ocrotirii intereselor fiicei minore al părţilor: *****, instanţa de judecată consideră raţional de a majora cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, încasată de la Rusu Dorin în beneficiul Galagan Rodica de la 1500 lei lunar pînă la 4000 lei lunar.

La fel, modificarea prin majorare a cuantumului pensiei de întreţinere este una rezonabilă şi echitabilă condiţiilor actuale, ce-i determinată în exclusivitate de instanţa de judecată, a cărei discreţie decizională nu depăşeşte cadrul legal pertinent.

Instanța de judecată subliniază că, datele Biroului Național de Statistică constituie un indicator și un reper de apreciere pentru instanță. El vizează necesarul minim al copilului, iar întreținerea copilului este o obligație comună a ambilor părinți.

Prin urmare, contribuția bănească stabilită în sarcina pîrîtului nu echivalează cu acel minim de existență.

Pentru a se încasa o sumă mai mare decât minimum de existență părintele urmează să facă dovada unor cheltuieli mai mari, unor necesități de întreținere, condițiilor de trai și alte aspecte care să coroboreze sumei pretinse.

În cadrul unei evaluări globale, instanța de fond a pornit de la faptul că odată cu creșterea copilului și frecventarea școlii, necesitățile minorei s-au majorat iminent.

Instanța a apreciat această schimbare ca fiind relevantă pentru majorarea pensiei.

În același timp, instanța a constatat lipsa unor probe care să demonstreze cheltuielile invocate și care să justifice suma de 5000 lei lunar.

În aceste limite, stabilirea sumei de 4000 lei urmărește un echilibru între necesitățile copilului și caracterul realizabil al obligației, astfel încît pensia să fie achitată efectiv și cu regularitate.

Deși, reprezentantul reclamantei nu a prezentat date cu privire la locul de muncă ale debitorului, reieşind din înscrisurile prezentate, instanţa de judecată ajunge la concluzia că, situaţia materială a pîrîtului Rusu Dorin, la momentul actual nu s-a

schimbat prin îmbunătăţire considerabilă sau că dispune de venituri suplimentare, din care considerent cuantumul plăţii de întreţinere solicitat de către reprezentantul reclamantei în mărime de 5000 lei, urmează a fi admis parţial.

La concluzia în cauză, instanţa de judecată va lua în consideraţie că, criteriul de apreciere a cuantumului pensiei de întreţinere solicitat în mărime fixă se determină la caz conform art.76 alin.(2) Codul Familiei, de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante (valoarea minimului de existenţă pentru anul 2024-2025 la copiii cu vîrsta între 7-17 ani) şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Avînd în vedere faptul că, indicii estimativi a existenţei minime a unui copil minor în vîrstă de 13 ani, s-au majorat, iar plata pensiei stabilite anterior nu a fost ajustată conform art.108 alin.(3) Codul Familiei (în redacţia Legii nr.89 din 30.04.2025, în vigoare 20.06.2025) și la moment suma de 1500 lei nu acoperă nevoile reale de întreținere ale copilului minor, instanţa de judecată consideră rezonabil, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor ***** în mărime fixă de 4000 lei, or majorarea pensiei de întreţinere solicitate în mărime de 5000 lei, instanţa o apreciază drept pretenţie exagerată întrucît contravine vădit valorii minimului de existenţă pentru anul 2024-2025 la copiii cu vîrsta între 7-17 ani, precum şi va afecta inclusiv interesele patrimoniale ale pîrîtului.

Reieşind din cele sus menţionate, instanţa de judecată conchide asupra admiterii parţiale a cererii de chemare în judecată depusă de către Galagan Rodica împotriva lui Rusu Dorin cu privire la modificarea cuantumului pensiei alimentare pentru întreţinerea lunară a copilului minor *****, stabilită prin hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi sediul Central nr. 2-872/2013 din 04.11.2013, la suma fixă şi rezonabilă de 4000,00 lei.

În conformitate cu art. 74-76 Codul familiei, art. 94-96, art. 238-241 CPC, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Galagan Rodica împotriva lui Rusu Dorin cu privire la modificarea cuantumului pensiei alimentare pentru întreţinere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor Galagan Amelia stabilit prin hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi nr. 2-872/2013 din 04 noiembrie 2013 și se încasează de la Rusu Dorin IDNP ***** în beneficiul lui Galagan Rodica IDNP ***** pensia de întreținere a copilului minor *****, în mărime de 4000,00 lei, lunar începînd cu data de 09 decembrie 2025, pînă la atingerea de către copil a vîrstei majoratului.

Se încasează de la Rusu Dorin IDNP ***** în beneficiul lui Galagan Rodica IDNP ***** suma de 200,00 lei cu titlu de taxa de timbru achitată de reclamantă. În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Rusu Dorin în beneficiul statului suma de 1249,96 lei, cu titlu de taxa de stat.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Căușeni sediul Anenii Noi.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Andrei Mocanu